

Criteria voor maatschappelijk verantwoord inkopen

Dit document bevat de door u geselecteerde criteria uit de MVI-criteriatool (www.mvicriteria.nl), onderverdeeld naar productgroep en type criterium (selectiecriteria, eisen, gunningscriteria, suggesties en contractbepalingen). Deze kunt u overnemen in uw aanbestedingsdocumenten. Let op! Neem de criteria niet letterlijk over. Lees ze door en pas aan waar nodig. Sommige criteria moeten nog nader gespecificeerd worden op de plekken met een [X], bijvoorbeeld de puntentoekenning van gunningscriteria. Ook heeft u mogelijk suggesties toegevoegd. Suggesties zijn nog geen volwaardige criteria. Het document begint met een tabel met het unieke nummer van elk criterium, welke te gebruiken zijn voor uw eigen referentie en ingevuld kunnen worden in de invulvelden van uw aanbestedingssysteem. Het invullen van dit nummer in het aanbestedingssysteem draagt bij aan analyse van het gebruik van deze criteria.

Minimumeisen

In de MVI-criteriatool zijn veel MVI-criteria als minimeis opgenomen. Een minimeis kan in een aanbesteding worden toegepast als technische specificatie (conform artikel 2:75 e.v. Aanbestedingswet) of – als de minimeis betrekking heeft op voorwaarden waaronder de overheidsopdracht wordt uitgevoerd – als bijzondere voorwaarde (conform artikel 2:80 Aanbestedingswet). Voor een nadere toelichting over technische specificaties [zie Verwijzing naar technische specificaties | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#) en bijzondere voorwaarden zie [Specificeren | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#).

Deze tabel toont het unieke nummer van elk criterium in dit document, welke te gebruiken zijn voor uw eigen referentie en ingevuld kunnen worden in de invulvelden van uw aanbestedingssysteem. Het invullen van dit nummer in het aanbestedingssysteem draagt bij aan analyse van het gebruik van deze criteria.

Eisen, gunningscriteria en suggesties

Reproductieapparatuur

Code	Criterium	Onderwerp	Ambitieniveau
004.035	Milieumanagementsysteem is verplicht voor fabrieken - Automatisering	Milieumanagementsysteem 1 fabrieken	
004.047	Verplicht duurzaamheidscertificaat	Duurzaamheidsbeoordeling 1	
004.004	Apparatuur geschikt voor gerecycled papier	Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik	1
004.005	Gebruikersinstructies voor het maximaliseren van de milieuprestaties tijdens beheer	Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik	1
004.006	Lokale bevestiging printopdracht vooraf aan uitvoer	Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik	1
004.007	Productontwerp dat inzet van hergebruik toner/inktkartridges ondersteunt	Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik	1
004.030	Producten voldoen aan de Energy Star criteria	Energie-efficiëntie	1
004.050	Gerelateerd afval verplicht kosteloos retour nemen	Circulaire economie	1
004.028	Inzamelen, data wissen, hergebruiken en recyclen van geleverde producten	Verwerking na einde levensduur	2
004.054	Voertuigen voor vervoer goederen en dienstverleners voldoen ten minste aan emissieklasse 6	Vervoer	1
004.015	Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal	Verpakkingen	1

1. Eisen, gunningscriteria en suggesties

0.1. Milieumanagementsysteem fabrieken

0.1.1. Reproductieapparatuur / Milieumanagementsysteem is verplicht voor fabrieken - Automatisering

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.035
- **Onderwerp:** Milieumanagementsysteem fabrieken

De inschrijver levert alleen producten van fabrieken die over een milieumanagementsysteem beschikken waarin ten minste de volgende onderwerpen zijn geregeld:

- Milieubeleidsuitgangspunten van de organisatie.
- Concrete maatregelen die de fabriek heeft getroffen of gaat treffen om de milieubelasting van de bedrijfsprocessen die verband houden met de uitvoering van de opdracht te verminderen of te voorkomen, in elk geval ten aanzien van [x].
- Hoe bovenstaande milieuaspecten van de organisatie worden gemonitord en gehetwaarderd als basis voor continue verbetering met specifieke aandacht voor de in deze criteria opgenomen milieuaspecten.
- Hoe aandacht wordt besteed aan de bewustwording en de competentie van medewerker(s) en toeleverancier(s) ten aanzien van het omgaan met de voor deze opdracht relevante milieuaspecten.
- Dat naleving van de op de verlangde prestatie(s) geldende milieuwetgeving is geborgd.

Met fabrieken bedoelt de inkopende organisatie de fabrieken waar de eindassemblage plaatsvindt en de fabrieken van de belangrijkste toeleveranciers van halffabricaten.

Dit criterium is (deels) gebaseerd op criteria uit 'TCO-Certified generatie 9'.

Toelichting voor de inkopende organisatie

De inkopende organisatie dient de [x] nader te specificeren. Vul bijvoorbeeld op de plaats van de [x] in: water- en energieverbruik, omgang met schadelijke stoffen, afval, afvalscheiding, aan de opdracht gerelateerd transport en verpakkingsmateriaal.

Door middel van een intern milieumanagementsysteem laat een bedrijf zien dat milieuzorg structureel deel uitmaakt van de dagelijkse bedrijfsvoering.

Een milieuzorgsysteem zoals ISO 14001 of [EMAS](#) toont aan dat een bedrijf of organisatie een systematisch milieumanagementsysteem hanteert voor het behandelen van relevante milieukwesties tijdens dagelijkse activiteiten. Let er daarbij wel op dat het certificaat de in de eis gestelde onderwerpen betreft (milieubeleidsuitgangspunten, concrete maatregelen, monitoring, bewustwording personeel, borging van naleving milieuwetten). Op de [website van SCCM](#) is een database te vinden waarin alle ISO 14001-certificaten zijn opgenomen van in Nederland door de

RvA geaccrediteerde certificatie-instellingen. Wanneer een certificaat er onverhoopt niet op mocht staan, kan contact worden gezocht met de betreffende certificatie-instelling. Op de [website van SCCM](#) zijn de contactgegevens te vinden.

Mogelijke bewijsmiddelen

- ISO 14001-certificaat, EMAS-certificaat, certificaat van [TCO Certified](#), of een gelijkwaardig certificaat.
- Verklaring dat de milieuzorg een structureel onderdeel uitmaakt van de dagelijkse bedrijfsvoering, van een onafhankelijke auditor, accountant of (geaccrediteerde) certificatie-instelling met aantoonbare kennis van zaken.
- Of gelijkwaardig.

0.2. Duurzaamheidsbeoordeling

0.2.1. Reproductieapparatuur / Verplicht duurzaamheidscertificaat

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterion type:** Minimumeis
- **Criterion code:** 004.047
- **Onderwerp:** Duurzaamheidsbeoordeling

Producten (exclusief accessoires) beschikken over een actueel duurzaamheidscertificaat, zoals een certificaat van [TCO Certified](#), [EPEAT Gold rating](#), [Blue Angel](#) of gelijkwaardig.

In het geval dat hergebruikte producten (waaronder remanufactured en refurbished producten) worden aangeboden, moeten deze voldoen aan de TCO Certified standaard, de EPEAT Gold rating, of de Blue Angel standaard die geldig was op het moment waarop desbetreffende producten op de Nederlandse markt kwamen. Dit dient te worden aangetoond met documentatie waaruit blijkt dat het hergebruikte product ooit een duurzaamheidscertificaat heeft gehad.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Alle drie de systemen TCO Certified, EPEAT en Blue Angel omvatten een uitgebreid systeem van criteria, onafhankelijke verificatie en regelmatige actualisatie van de criteria. Het gaat om milieucriteria, en bij TCO Certified en EPEAT ook om sociale criteria.

De paper '[Standaarden, certificaten en monitoringsystemen in de ICT-sector](#)' die in het kader van het Fair ICT Flanders project ontwikkeld werd, bevat meer informatie over TCO Certified, EPEAT en andere milieukeurmerken die op ICT-toestellen van toepassing zijn.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Bewijs van registratie in de [TCO Certified database](#).
- Bewijs van registratie in het [EPEAT Register](#).
- Bewijs van registratie op [de website van Blue Angel](#).

- Ondertekende 'Verklaring van gelijkwaardigheid' door een onafhankelijke ISO 17025 en ISO 17021 (indien van toepassing) auditor/aanbieder met daarin een analyse/vergelijking op detailniveau van het aangeboden product ten opzichte van de EPEAT Gold standaard, de TCO Certified standaard, of de Blue Angel standaard. De bewijslast hiervoor ligt bij de inschrijver / opdrachtnemer.
- Of gelijkwaardig.

0.3. Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik

0.3.1. Reproductieapparatuur / Apparatuur geschikt voor gerecycled papier

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.004
- **Onderwerp:** Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik

De reproductieapparatuur dient geschikt te zijn voor het gebruik van gerecycled papier dat voldoet aan de Europese standaard EN 12281:2002 "Papier voor drukwerk en kantoor – Eisen aan kopieerpapier voor kopieerprocessen met droge toner".

Toelichting voor de inkopende organisatie

EN 12281:2002 beschrijft diverse manieren om kopieerpapier goed te kunnen karakteriseren. Zo kunnen wensen van gebruikers, papierhandelaren en papierfabrikanten optimaal op elkaar worden afgestemd. Dit is belangrijk omdat er geen standaard kopieerapparaat bestaat.

Mogelijke bewijsmiddelen

- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerken is te vinden op de website van PIANOo. Producten met een certificaat van Blue Angel voldoen in elk geval aan deze eis.
- Technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

0.3.2. Reproductieapparatuur / Gebruikersinstructies voor het maximaliseren van de milieuprestaties tijdens beheer

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.005
- **Onderwerp:** Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik

De inschrijver verstrekt na contractsluiting gebruikersinstructies voor het maximaliseren van de milieuprestaties van de reproductieapparatuur, waarin op zijn minst de functies voor papierbeheer, energie-efficiëntie en afvalbeheer voor verbruiksgoederen zoals inkt- en/of tonercartridges aan bod komen. De instructies kunnen bijvoorbeeld worden verstrekt in schriftelijke vorm als een specifiek onderdeel van de gebruikershandleiding en/of in elektronische vorm op de website van de fabrikant.

(Deels) gebaseerd op EU GPP criteria voor imaging equipment, consumables and print (2020)

Mogelijke bewijsmiddelen

- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerken is te vinden op de [website van PIANOo](#). Producten met een certificaat van Blue Angel voldoen in elk geval aan deze eis.
- (Voorbeeld van de) gebruikersinstructies.
- Of gelijkwaardig.

0.3.3. Reproductieapparatuur / Lokale bevestiging printopdracht vooraf aan uitvoer

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.006
- **Onderwerp:** Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik

Voor reproductieapparatuur aangesloten op een netwerk waarop een groep gebruikers printopdrachten uitvoert geldt dat deze apparatuur de mogelijkheid biedt om lokaal of op afstand een printopdracht vrij te geven of te verwijderen.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Er kan onderscheid gemaakt worden tussen twee concepten:

- Pull-printing, ook wel follow-me printing genoemd: Een printopdracht wordt naar een centrale printserver gestuurd. Deze server houdt de opdracht vast totdat een gebruiker zich op een willekeurige printer binnen het netwerk identificeert en de printopdracht opvraagt.
- PIN-printing: Een printopdracht wordt naar een specifieke printer gestuurd die PIN-printing ondersteunt. De printopdracht wordt pas afgedrukt nadat de gebruiker zich heeft geïdentificeerd.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Technische productspecificaties of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.

0.3.4. Reproductieapparatuur / Productontwerp dat inzet van hergebruik toner/inktcartridges ondersteunt

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.007
- **Onderwerp:** Voorkomen onnodig energie- en materiaalverbruik

De producten moeten met remanufactured toner- en/of inktcartridges kunnen werken. Inrichtingen en praktijken om hergebruik van toner- en/of inktcartridges te verhinderen (ook wel "inrichtingen/praktijken tegen hergebruik" genoemd) mogen niet aanwezig zijn of worden toegepast.

Mogelijke bewijsmiddelen

- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerken is te vinden op de [website van PIANOO](#). Producten met een certificaat van Blue Angel voldoen in elk geval aan deze eis.
- Technisch dossier van de fabrikant.
- Keuringsrapport van een onafhankelijke instantie waaruit blijkt dat de producten aan de gestelde eisen voldoen.
- Of gelijkwaardig.

0.4. Energie-efficiëntie

0.4.1. Reproductieapparatuur / Producten voldoen aan de Energy Star criteria

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.030
- **Onderwerp:** Energie-efficiëntie

De te leveren producten voldoen aan de meest recente Energy Star criteria voor energieprestaties indien deze voor de betreffende productgroep zijn opgesteld. In het geval dat er hergebruikte producten (waaronder remanufactured en refurbished producten) worden aangeboden, moeten deze voldoen aan de Energy Star criteria die van kracht waren op het moment waarop zij op de markt kwamen.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Niet voor elk ICT-product bestaan er Energy Star criteria. Producten die Energy Star criteria hebben zijn te vinden in [de Energy Star database](#).

De licentie voor het gebruik van het certificaat van Energy Star door de EU verliep in februari 2018. In de VS wordt het Energy Star systeem wel nog steeds toegepast. De onderliggende criteria van Energy Star worden nog regelmatig geüpdatet en zijn op dit moment het best beschikbare systeem om de energieprestatie van ICT-producten aan te toetsen. Daarom is ervoor gekozen om deze

criteria te blijven gebruiken. Gebruik van de criteria bij overheidsopdrachten is toegestaan.

Beeldschermen zijn van dit criterium uitgesloten.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Bewijs dat de te leveren producten in [de Energy Star database](#) staan.
- (Geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk, waarvan de eisen overeenkomen met de in dit criterium gestelde eisen, of een gelijkwaardig certificaat. Meer informatie over ISO type I milieukeurmerken is te vinden op [de website van PIANOo](#). Producten met een certificaat van [TCO Certified](#) of [Blue Angel](#) voldoen in elk geval.

0.5. Circulaire economie

0.5.1. Reproductieapparatuur / Gerelateerd afval verplicht kosteloos retour nemen

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.050
- **Onderwerp:** Circulaire economie

Personeel van de opdrachtnemer neemt na werkzaamheden op locatie (bijv. installatie, onderhoudswerkzaamheden of het verhelpen van storingen, etc.) al het gerelateerde afval, met uitzondering van datadragers, kosteloos retour, en draagt zorg voor het recyclen van verpakkingsmateriaal.

0.6. Verwerking na einde levensduur

0.6.1. Reproductieapparatuur / Inzamelen, data wissen, hergebruiken en recyclen van geleverde producten

- **Ambitieniveau:** 2
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.028
- **Onderwerp:** Verwerking na einde levensduur

De opdrachtnemer draagt zorg (al dan niet via een onderaannemer) voor het inzamelen, data wissen, hergebruiken en recyclen van de te leveren producten en zorgt ervoor dat:

- Data dragende producten worden ingezameld in een beveiligde omgeving, zodat datalekken worden voorkomen.
- De data van alle ingezamelde data dragende producten wordt gewist.

- De gebruikte producten worden klaargemaakt voor hergebruik (al dan niet via refurbishment / remanufacturing), tenzij dit technisch niet meer mogelijk is.
- Indien hergebruik niet mogelijk is: de producten worden gerecycled, conform de vigerende WEEE-Richtlijn.

In verband met herbruikbaarheid van het product is het belangrijk dat, na het resetten van het toestel naar de fabrieksinstellingen (wissen / wipen), geen data achterblijft op het product. De opdrachtnemer dient uiterlijk binnen 6 maanden na ingangsdatum aan te tonen door onderzoek - uitgevoerd door een onafhankelijke, hierin gespecialiseerde partij- dat het aangeboden product voldoet (bij voorkeur via een Baseline Security Product Assessment (BSPA)). Mogelijk zijn producten van de opdrachtnemer reeds eerder gevalideerd, waarbij aantoonbaar geen data achterblijft.

Aan de eis voor juiste recycling wordt in elk geval voldaan als de drie volgende regels van toepassing zijn:

- De producten voor recycling worden aangeboden bij een verwerker die werkt volgens de vigerende norm voor passende verwerking conform de nationale implementatie van de WEEE-richtlijn. Indien gebruik wordt gemaakt van een verwerker in Nederland betekent dit dat de verwerker WEEELabEx / CENELEC gecertificeerd is (Regeling AEEA, artikel 11) en dat de verwerker is ingeschreven in [het nationaal WEEE-register](#).
- De leverancier als producent/importeur is ingeschreven in [het nationaal WEEE-register](#).
- Data is gewist conform een Baseline Security Product Assessment (BSPA), of gelijkwaardig.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Voor de veiligheidseisen met betrekking tot het wissen van data dragende producten kan een bijlage worden opgesteld op basis van het eigen beveiligingsbeleid. Denk bijvoorbeeld aan de certificering van data wissen door de toezichthouder [Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging \(NBV\)](#). Voorbeelden van goedgekeurde producten zijn te vinden op [de website van het AIVD](#).

De casestudie '[Framework agreement on the reuse of obsolete ICT equipment](#)' (Noorwegen) en '[Implementing circularity in IT policies and results monitoring](#)' (UK) op de website van het Circular and Fair ICT Pact biedt verdere inspiratie. De casestudie is binnenkort ook in het Nederlands beschikbaar.

Bijbehorende contractbepaling

De opdrachtnemer rapporteert jaarlijks: welk percentage van de ingenomen producten is klaargemaakt voor hergebruik en welk percentage van de ingenomen producten is gerecycled.

0.7. Vervoer

0.7.1. Reproductieapparatuur / Voertuigen voor vervoer goederen en dienstverleners voldoen ten minste aan emissieklasse 6

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.054
- **Onderwerp:** Vervoer

Voor het vervoer van de goederen naar de locatie van de inkopende organisatie dient binnen de landsgrenzen gebruik te worden gemaakt van voertuigen die ten minste aan emissieklasse 6 voldoen.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Emissiewaarden per type voertuig (gewichtsklasse en brandstof) van de genoemde emissieklasse zijn o.a. te vinden in het [Staatsblad 398 Besluit van 29 oktober 2019 tot wijziging van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer en het Kentekenreglement in verband met de harmonisatie van milieuzones](#).

Uit de typegoedkeuringspapieren is onder andere de emissieklasse per type voertuig af te leiden. Via de [RDW website](#) kan door het kenteken in te voeren van het ingezette voertuig onder andere ook de emissieklasse worden achterhaald.

Alle nieuwe voertuigen dienen in de EU te voldoen aan emissieklasse 6. De ingangsdatum was verschillend voor verschillende gewichtsklassen:

- Nieuwe voertuigen van meer dan 2.585 kg: sinds september 2012.
- Nieuwe voertuigen tot 1.280 kg: sinds september 2014.
- Nieuwe voertuigen van 1.280 kg tot 2.585 kg: sinds september 2015.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Afschrift van de typegoedkeuringspapieren van de voor de uitvoering van de opdracht in te zetten voertuigen.
- Of gelijkwaardig.

0.8. Verpakkingen

0.8.1. Reproductieapparatuur / Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal

- **Ambitieniveau:** 1
- **Criterium type:** Minimumeis
- **Criterium code:** 004.015
- **Onderwerp:** Verpakkingen

Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 80% uit post-consumer gerecycled karton te bestaan. Wanneer niet-biobased kunststof folie of -vellen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan.

Bij dit criterium gaat het om materiaal dat afkomstig is van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (post-consumer fase).

Als er om bepaalde redenen niet kan worden voldaan aan deze eis, moet de inschrijver dit onderbouwd toelichten.

Definities, conform [Besluit beheer verpakkingen 2014](#) §1. Begripsbepalingen, Artikel 1:

1. **Verpakkingen:** alle producten, vervaardigd van materiaal van welke aard ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en aanbieden van andere producten, van grondstoffen tot afgewerkte producten, over het gehele traject van producent tot gebruiker of consument, wegwerpartikelen die voor dit doel worden gebruikt daaronder begrepen, waarbij verpakkingen uitsluitend omvatten verkoop- of primaire verpakkingen, verzamel- of secundaire verpakkingen en verzend- of tertiaire verpakkingen:
 1. Waarbij producten als verpakking worden beschouwd indien zij aan het vorenstaande voldoen, ongeacht andere functies die de verpakking ook kan vervullen, tenzij het product integraal deel uitmaakt van een ander product en het nodig is om dat product tijdens zijn levensduur te bevatten, te ondersteunen of te bewaren en alle elementen bedoeld zijn om samen gebruikt, verbruikt of verwijderd te worden.
 2. Waarbij producten die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld alsmede wegwerpartikelen die in gevulde toestand worden verkocht of die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld, slechts als verpakking worden beschouwd indien zij een verpakkingsfunctie hebben. en
 3. Waarbij de componenten van een verpakking en de bijbehorende in de verpakking verwerkte elementen worden beschouwd als deel van de verpakking waarin ze verwerkt zijn en waarbij de bijbehorende elementen die aan een verpakt product hangen of bevestigd zijn en die een verpakkingsfunctie hebben, als verpakking worden beschouwd, tenzij zij integraal deel uitmaken van dit product en alle elementen bedoeld zijn om samen verbruikt of verwijderd te worden.
2. **Verkoop- of primaire verpakking:** verpakking die zo is ontworpen dat zij voor de eindgebruiker of consument op het verkooppunt een verkoopheenheid vormt.
3. **Verzamel- of secundaire verpakking:** verpakking die zo is ontworpen dat zij op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, ongeacht of deze als dusdanig aan de eindgebruiker of consument wordt verkocht, dan wel alleen dient om de rekken op het verkooppunt bij te vullen en die van het product kan worden verwijderd zonder dat dit de kenmerken ervan beïnvloedt.
4. **Verzend- of tertiaire verpakking:** verpakking die zo is ontworpen dat het verladen en het vervoer van een aantal verkoopheenheden of verzamelverpakkingen wordt vergemakkelijkt om fysieke schade door verlading of transport te voorkomen, weg-, spoor-, scheeps- of vliegcontainers daaronder niet begrepen.

Definitie gerecycled of secundair materiaal:

Materiaal dat verkregen is via opwerking van afvalmateriaal. Dit kan een afvalstroom in een productieproces zijn (Pre-consumer fase) of afkomstig van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (Post-consumer fase):

- Pre-consumer materiaal (of: postindustriële restmateriaal) is restmateriaal dat geen afval wordt in een productieproces. Uitgesloten is hergebruik zoals nabewerking en schroot, dat gegenereerd wordt in een proces en kan worden teruggewonnen binnen hetzelfde proces. Het gaat om materiaal gegenereerd door de industrie en niet is gebruikt door de consument.
- Post-consumer materiaal is restmateriaal dat door eindgebruikers van producten wordt geproduceerd bij afdanking van deze producten, als de eindgebruiker het product niet langer

voor het beoogde doel kan gebruiken. Eindgebruikers zijn onder andere huishoudens, commerciële partijen en industriële partijen. Afdanking omvat het retourneren van materiaal uit de distributieketen.

Het gaat om materiaal afkomstig uit eerder gebruik of uit reststromen en dat primaire materialen vervangt. Het materiaal kan afkomstig zijn van zowel soortgelijke als andersoortige producten dan het doelproduct. Kenmerkend voor recycling is dat het materiaal gescheiden wordt tot een zo zuiver mogelijke grondstof en aan het begin van een productieproces wordt heringevoerd. Op voorhand van het recyclingproces is doorgaans niet bekend in welk eindproduct het materiaal terecht komt. Er is een bewerking nodig om de materialen opnieuw in te kunnen zetten in de oorspronkelijke of andere toepassing.

Toelichting voor de inkopende organisatie

Benodigde stapelsterkte, of gekoeld transport zijn twee voorbeelden van een onderbouwing die aangeeft dat bij kartonnen dozen een lager percentage gerecycled materiaal realiseerbaar is, om de nodige sterkte van de doos te waarborgen.

Mogelijke bewijsmiddelen

- Technische productspecificaties van de verpakkingen of andere documentatie waaruit blijkt dat aan dit criterium is voldaan.
- Of gelijkwaardig.